

Vilka krav ställer vi på vedpannor?

Enligt miljöbalken har alla ansvar att minska utsläppen av luftföroreningar.

Du som eldar i vedpanna har enligt miljöbalken ansvar att begränsa dina utsläpp av luftföroreningar så långt det är rimligt.

Miljönämnden östra Skaraborg bedömer att det är rimligt att pannor som används idag klarar kraven på utsläpp enligt Boverkets byggregler 1998:38 (1993:57). Om din panna uppfyller de här punkterna i byggreglerna så är den godkänd.

- Pannan har ackumulatortank av tillräcklig storlek.
- Pannan har keramisk isolering.
- Pannan använder blåågeteknik, så kallad omvänd förbränning kompletterad med fläktstyrd tilluft.

I den här foldern beskriver vi de olika teknikerna och förklarar lite mer vad kraven innebär. Din panna kan vara godkänd även om den använder någon annan teknik.

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

BESÖKSADRESS
Hertig Johans torg 2
Skövde

TELEFON
0500-49 36 30

E-POST
info@miljoskaraborg.se

WEBBPLATS
www.miljoskaraborg.se

Keramisk isolering, blåågeteknik och ackumulatortank av tillräcklig storlek

Vår bedömning är att din vedpanna uppfyller kraven om alla tre punkterna är uppfyll-
da. Det kan även finnas pannor som är utformade på andra sätt än de vi beskriver som
ändå uppfyller utsläppskraven. Då behöver du visa det för oss, till exempel med intyg
eller dokumentation över pannans utsläppsvärden.

En pannas livslängd är cirka 20 år. Vi bedömer att det är rimligt att de pannor som används
idag klarar kraven som fanns 1998. Enligt Boverkets byggregler 1998:38 (1993:57) får en
panna släppa ut högst 150 mg organiskt bundet kol per normalkubikmeter torr gas vid 10
procent syrgashalt. De krav som gäller vid nyinstallation nu är högre.

Var kan jag hitta information om min panna?

Du kan hitta information om hur din panna är utformad i pannans konstruktions- eller
instruktionsbok. Har du ingen dokumentation om din panna får du söka efter informa-
tionen på annat sätt. Du kan bland annat hitta information om hur din vedpanna uppfyl-
ler utsläppsnivån genom att:

- kontrollera intyg på utsläppsnivåer för pannan
- kontakta försäljare eller tillverkare
- kontrollera när pannan är tillverkad
- kontrollera om den är P-märkt
- kontrollera om den finns med i Statens provningsanstalts (SP) lista.

P-märkning

Forskningsinstitutet RISE (tidigare Statens provningsanstalt) står bakom
kvalitetsmärkningen **P-märkt**. Märkningen ställer krav på pannans utsläpp,
effektivitet, säkerhet och drift. Vi bedömer att P-märkta pannor tillverkade
1998 och senare uppfyller kraven.

Statens provningsanstalts lista

På vår webbplats finns en lista över de modeller som är provade av Statens provnings-
anstalt och som uppfyller gällande utsläppskrav enligt Boverkets byggregler 1998:38
(1993:57).

Ackumulatortank

En ackumulatortank är en vattenbehållare där värmen från eldningen i pannan kan
lagras i form av varmvatten. När du har en ackumulatortank kopplad till vedpannan
behöver du inte elda så ofta. Ackumulatortanken gör att det oftast bara krävs en eldning
per dygn för att pannan ska kunna leverera lagom med värme för fastigheten.

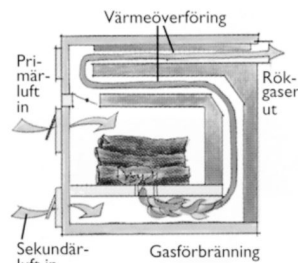
Det är viktigt att ackumulatortanken är tillräckligt stor. I normalfallet bedömer vi att ackumulatortanken behöver vara minst 10 liter per kvadratmeter boyta. Det innebär att ett hus på 200 m² behöver ha en ackumulatortank på minst 2000 liter. Detta är ett förenklat sätt att uppskatta hur stor ackumulatortanken behöver vara. Om pannan har låg effekt kan det vara tillräckligt med en ackumulatortank som är mindre än den uppskattade storleken.

Blålågeteknik och keramisk isolering

I pannor med så kallad blålågeteknik och keramisk isolering förbränns gaserna effektivt och förbränningen blir mer fullständig, vilket minskar utsläppen till luften. Förbränningen är omvänd jämfört med pannor utan blålågetekniken och tilluften är oftast fläktstyrd.

Undersökningar visar att utsläppen av tjära minskar från cirka 270 kg/år till cirka 0,5 kg/år med en sådan anläggning.

Vid blålågeteknik tas luft in genom utrymmet där veden läggs in i pannan. Från utrymmet där veden förbränns fortsätter gaserna ner till ett område som är keramiskt isolerat, där tillförs mer luft vilket gör förbränningen mer effektiv, så kallat omvänd förbränning. Med hjälp av keramiken kan gaserna antändas och förbränningen bli ännu mer fullständig. Därefter leds gasen, efter att ha avgett sin värme, till skorstenen.

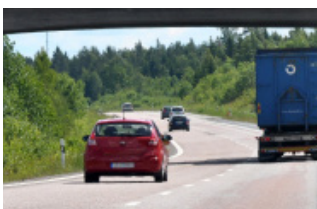

Varför är vi intresserade av din vedpanna?

Syftet med vår tillsyn är att minska utsläppen från vedeldning. Genom att utsläppen blir så låga som möjligt minskar de negativa effekterna på miljön och människors hälsa. En bra panna gör att det blir enklare att elda med mindre utsläpp. En mer effektiv panna ger mer värme och mindre utsläpp, sett till mängden ved som används.

Småskalig förbränning av ved är en relativt stor källa till utsläpp av miljö- och hälsoskadliga luftföroreningar i Sverige. Vid eldning med ved förorenas luften med bland annat små partiklar (till exempel sot), polycykliska aromatiska kolväten (PAH) och dioxiner. Sådana föroreningar kan leda till problem i andningsvägarna och hjärt-kärlsystemet. Vissa ämnen är även cancerframkallande.

Barn och äldre samt astmatiker och andra människor som lider av luftrörs- och andningsbesvär är särskilt känsliga för luftföroreningar.

Liknande utsläpp som vägtrafiken

Luftföroreningar från vedeldning har beräknats bidra till cirka 1 000 förtida dödsfall per år i Sverige. Det beror framförallt på de väldigt små partiklar som bildas vid ofullständig förbränning. Studier har visat att utsläppen från vedeldningen bidrar till dålig luftkvalitet i tätorter i ungefär samma storleksordning som vägtrafikens utsläpp.

Störst problematik i tätbebyggda områden

Hälsoproblemen till följd av småskalig förbränning är ofta störst i tätbebyggda områden där det eldas med ved i många fastigheter. I tätbebyggda områden och storstäder är halterna av luftföroreningar oftast redan höga.

Ur hälso- och miljösynpunkt är därför uppvärmningssätt som inte ger lokala utsläpp att föredra i sådana områden, till exempel fjärrvärme, bergvärme eller solfångare.

Klimatpåverkan

Ved är ett förnybart bränsle med små klimatpåverkande utsläpp vid förbränning jämfört med fossila bränslen. Utsläpp från vedeldning har ändå en klimatpåverkan, eftersom de sotpartiklar som kan bildas vid eldning absorberar värme i luften och när de landar på marken, särskilt på snötäckta ytor. Vedeldning är också en av de största källorna till att sot sprids norr om polcirkeln, vilket påskyndar snö- och ismältning i Arktisområdet.

Ett sätt att minska utsläppen från vedeldning är att se till att man eldar i en modern utrustning. Ett annat sätt är att se till att man eldar på ett sätt som gör att de skadliga utsläppen blir så små som möjligt.

Regler och riktlinjer vid eldning

Enligt miljöbalken har du ett ansvar att störa så lite som möjligt. Den som eldar med ved eller andra bränslen har själv ansvar för att minska utsläppen av luftföroreningar och andra störningar för omgivningen så långt det är rimligt.

Vårt uppdrag

Miljösamverkan östra Skaraborg ansvarar för den kommunala tillsyn som rör miljö- och hälsoskydd och livsmedelskontroll i kommunerna Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro. Vårt arbete handlar om att skydda människors hälsa och miljö.

Här kan du läsa mer:

Boverkets föreskrifter och allmänna råd, www.boverket.se

Miljöbalken, www.riksdagen.se

Naturvårdsverkets råd om vedeldning, www.naturvardsverket.se